

TRGOVSKI LIST

Casopis za trgovino, industrijo in obrt.

Maročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 33. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri pošti hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-69.

Leto XVII.

V Ljubljani, v torek, dne 5. junija 1934.

Štev. 62.

Število podjetij pada še nadalje

V I. četrtletju padlo število trgovin za 451, obrtovo za 414 in gostinskih obrtovo za 47

Gospodarska kriza ne popušča in vse nade na skorajšnje zboljšanje so se izjalovile, kakor jasno kaže statistika o prijavljenih in odjavljenih obratih v I. letošnjem četrtletju, ki jo je izdala Zbornica za TOI. Ta statistika dokazuje, da se je samo v I. letošnjem četrtletju zmanjšalo število gospodarskih podjetij za 911. Lani pa je padlo število trgovinskih podjetij za 1930, obrtniških za 1936, torej skupno za 2666 podjetij. Število gospodarskih podjetij v Sloveniji se je torej lani in v letošnjem I. četrtletju zmanjšalo za 3531, kar je za malo Slovenijo že strahotno veliko število, tem bolj, ker ni pričakovati, da bi že v kratkem času nastopilo zboljšanje.

3531 gospodarskih podjetij manj! To se pravi, da je usahnilo 3531 virov zaslužka! Kam naj gredo vsi ti ljudje, ki so prišli ob zaslužek, kam naj gredo njih rodbine in kako bo z našim naravnim prirastkom, če mu je sedaj zaprta še pot v trgovino in obrt. Zlata tla ima obrt, se je glasil nekoč pregovor, danes pa propadajo naši najbolj renomirani in strokovno na višku stoječi obrti. To priča naš usnjarski obrt, ki se je baš te dni na velesejmski razstavi zopet tako uspešno uveljavil. 15 novih prijav, 39 novih odjav, ali nazadovanje za 24 obrtovo v treh mesecih. Takšno nazadovanje izkazuje mizarstvo, ki je po soglasni sodbi vseh kvalitativno naravnost na višku. Enako silno propada mlinski obrt. 16 prijav in 46 odjav ali 30 mlinskih podjetij manj. Na vsaki plenarni seji Zbornice opozarja neumorno delavni zbornični svetnik Zdravec na neizogiben polom domače mlinske industrije, na vsaki seji predlaga ukrepe za rešitev tega mekoč tako cvetočega obrta, pa vsi opomni so zaman, vsi predlogi ostanejo neuslišani in tako propada domači mlinski obrt na vsej črti. Kako dolgo še!

Naravnost obupen je položaj naših rokodelskih obrtovo. Število prebivalstva narašča in zato bi moralo biti tudi več dela za naše rokodelce. Statistika pa dokazuje baš nasprotno, ker premočna in vrhu tega še favorizirana konkurenca velepodjetij in sušmarjev ubijata rokodelstvo. In tako dobivamo te žalostne številke: Število krojačev padlo za 28 (lani za 138), šivilj za 45 (lani za 269), čevljarjev za 92 (lani za 289), kovačev za 9, podkovnih za 7, kolarjev za 18, žagarjev za 18, sodarjev za 9, izdelovalcev pletenin za 12, tesarjev za 9, tiskara pa 2 itd. Najvažnejši obrti propadajo in to propadanje traja že tretje leto. To pomeni propadanje srednjega stanu, ki je in ostane hrbtenica družbe in države. Zato ne gre, da ostajajo brez pozitivnega odmeva predlogi obrtniških organizacij, zlasti pa, da se ne napravi že enkrat konec sušmarstvu in pa onim kapitalističnim velepodjetjem, ki uničujejo našega obrtnika. Še zlasti vse obsebe vredno pa je, da morajo obrtniki odjavljati svoje obrate vsled nelegalne konkurence, ki jo izvajajo razni državni zavodi. Sušmarstva v kaznilnicah mora biti že enkrat konec!

Še bolj žalosten je položaj v trgovini, kjer je odstotek nazadovanja vsled manjšega števila trgovin tem bolj občuten. Iz statistike Zbornice se vidi, da je zlasti na tleh vsa naša izvozna trgovina. Če je bil že lani položaj za lesno trgovino obupen, da je prenehalo 166 trgovin v lesom, je postal letos položaj še obupnejši, ker je že v treh mesecih padlo število lesnih trgovin za 56! Tudi nekoliko povečan izvoz lesa v začetku leta ni mogel zadržati propadanja lesne trgovine. Jasen dokaz,

da treba pomagati lesni trgovini s prav energičnimi in dalekosežnimi ukrepi, ali pa bo ena naših glavnih trgovinskih panog propadla popolnoma. Od drugih najvažnejših panog izkazuje statistika Zbornice to nazadovanje:

	prijav	odjav
trgovina z živino	2	22
trgovina s prešiči	—	11
z manufakuro	4	10
z deželnimi pridelki	9	22
z živili	6	36
s sadjem	0	11
z delikatesami	4	10
s perutnino	7	28
z mešaniam blagom	76	120
z galanterij blagom	2	10
branjarije	3	43
sejmarji	0	37
avtotaksi	7	22
izvoški	—	12
z vinom	1	21 itd.

Male trgovine, v katerih se je večih

Naši gospodarstveniki na Bolgarskem

Triumf slovanske misli — Delo za gospodarsko sodelovanje obeh južnoslovanskih narodov

Triumf slovanske misli je bila pot naših gospodarstvenikov po Bolgarski, kakor je po vsej pravici konstatiral vodja slovanske delegacije, zbornični predsednik Ivan Jelazić v svojem lepem in temperamentnem zahvalnem govoru za res bratski in impozantni sprejem v Kazanliku. In ta triumf je raste, čim dalje je šlo potovanje in dosegel svoj višek v Varni in Burgasu ob obali Črnega morja, ko je tako v naših ko v bolgarskih sročih vstala ona stara želja, da se združi slovanski rod od Jadranskega do Črnega morja.

A ne samo triumf slovanske misli, tudi pozitivno delo za zblizanje obeh narodov in zlasti za gospodarsko sodelovanje obeh narodov je pomenilo potovanje naših gospodarstvenikov po Bolgarski. Z vso odkritostjo se je v Sofiji in v drugih mestih razpravljalo, kaj bi mogla uvažati Bolgarska iz Jugoslavije in kaj Jugoslavija iz Bolgarske. Tako z ene ko z druge strani so se pa tudi povedale brez vseh ovinkov vse ovire, ki preprečujejo to sodelovanje in navedli so se tudi nasveti, kako te zapreke odpraviti. V teh medsebojnih razgovorih, zlasti na skupni seji gospodarstvenikov obeh dežel v trgovinski zbornici v Sofiji, se je na podlagi točnih števil ugotovilo, da bi mogla že v nekaj letih znašati medsebojna trgovina med Bolgarsko in Jugoslavijo več sto milijonov levov in narasti tudi na eno milijardo.

Pa še v drugi smeri — in nič manj važni — so se vodili razgovori. Jugoslavija in Bolgarska sta agrarni državi in zato nastopata dostikrat na zunanjih trgih kot ostru konkurentinji, kar povzroča eni ko drugi velikansko škodo. S pametnim sporazumom bi si mogle obe državi obvarovati pred to izgubo in v pogovorih so se tudi že pokazali obrisi takšnega sporazuma.

Poseben pomen so dobili ti razgovori, ker so jugoslovanski gospodarstveniki na svoji poti tudi praktično spoznavali bolgarsko narodno gospodarstvo, ker so si v vseh mestih ogledali vse važnejše gospodarske naprave, ki so jih Bolgari razkazovali z vso ustrežljivostjo. Ker so na drugi strani bolgarski gospodarstveniki spoznali na svojem lanskem potovanju tudi velik del jugoslovanskih podjetij, so bili ti razgovori o gospodarskem zblizanju realni in bodo imeli tudi brez dvoma pozitivne uspehe.

Seveda pa je jasno, da se ne sme pričakovati, da bi kar jutri bilo vse drugače, ker je v takšnih vprašanih čas najboljši pomagač. Toda na podlagi sklenjenih trgovinske pogodbe in veterinarske konvencije, na podlagi doseženih osebnih stikov in medsebojnega spoznavanja gospodarstva ene ter druge dežele ter odločne oboje-

najlažje uveljavil mali človek in si ustvaril eksistenco, so zapisane poginu.

Dočim po rasti vse trgovinske panoge nazadujejo, pa raste število prodajalnih tujih industrij in raste število nabavljalnih zadrug! Lastnim ljudem odvzemamo možnost zaslužka zaradi tujih fabrikantov! — Kako dolgo naj še traja ta gospodarski nesmisel!

Statistika o prijavljenih in odjavljenih obratih dokazuje, da propada naš srednji stan. Je to najtežja konstatacija, ki nas more zadeti, ker je srednji stan glavni temelj države in naroda. Zato pa ponovno apeliramo na vse odločujoče činitele, da vendar že enkrat prično v polni meri upoštevati predloge naših gospodarskih krogov, ker je od tega odvisno vse naše narodno gospodarstvo. Če nam propade to, je v nevarnosti tudi obstoj naroda in zato skrbite za pravočasno pomoč, da ne zadene našega naroda naravnost nepopravljiva škoda.

stranske volje po zblizanju, ni dvoma, da bo to tudi doseženo.

Da ta sodba ni preoptimistična, temveč globoko utemeljena, dokazuje vse potovanje naših gospodarstvenikov, vsled česar smatram za potrebno, da podam vsaj bežno sliko vsega potovanja, da bodo bravci lažje sledili vsem poznejšim izvajanjem. Pri tem pa se bom omejil le na najnujnejše in predvsem izpustil vsa nepotrebna imena, čeprav bi vsi naši gostitelji zaslužili, da jih v priznanje za njih bratsko gostoljubnost objavijo vsi naši listi.

V Sofiji.

Napredek bolgarske prestolnice je v zadnjih letih naravnost ogromen. Še leta 1920. je bilo po statistiki v Sofiji le nekaj nad 150.000 prebivalcev, danes jih šteje Sofija s periferijo že 300.000, torej dvakrat toliko. Mesto odlikujejo široke ulice, veliki trgi in živahen promet, da imajo glavni bulvari čisto velikomestno lice. Še vedno pa se vidijo ostanki nesrečnega turškega gospodarstva, kakor je tudi vidno nazadovanje gradbene delavnosti v prejšnjih letih. Ves čas svojega bivanja so bili jugoslovanski gostje povsod pripravo sprejeti in nikjer se ni pripetila niti najmanjši incident, niti ne v poznih urah. Zato tudi noben naš človek ni imel občutka, kakor da bi bil v tujem mestu in že takoj v prvih urah so čisto izginili oni občutki negotovosti, ki so ostali kot posledica raznih vesti iz Cariboda.

Kakor sem omenil so si naši gostje v sredo popoldne ogledali vzorne trgovske in obrtne-nadaljevalni šoli v četrtak pa so se divili paradi vojske in šolske mladine ob priliki praznika sv. Cirila in Metodja. Po intimmem obedu v elegantnih prostorih hotela »Bulgarija« so bili sprejeti jugoslovanski gostje na čaj od predsednika sofijske zbornice Savova in njegove gospe. Tu se je zbrala najodličnejša bolgarska družba ter tudi naš poslanik Cincar Marković. Obrtnike pa so povabili njih bolgarski tovariši na obed v Bojano, kjer je otvoril vrsto napitnic predsednik obrtniške zveze dr. Nikola Mihajlović. V imenu jugoslovanskih gostov se mu je najprej zahvalil predsednik beograjske obrtniške zbornice Milan Stojanović. Od naših ljudi sta govorila še predsednik zagrebške obrtniške zbornice Ramušćak, podpreds. ljubljanske zbornice Rebek in podpredsednik sarajevske obrt. zbornice Marić. Od Bolgarov pa so govorili podpreds. sofijske trg.-ind. zbornice Zlatarev, nadalje dr. Marinov, predsednik gradbenikov Nikolčin, Trifunov in drugi.

Zvečer pa so jugoslovanski gostje obiskali sofijsko gledališče, ki je znatno večje od ljubljanskega in kjer so uprizorili pod režijo Masalitinova komedijo Ostrov-

skega. Predstava je dokazala, da je sofijska drama na odlični višini.

Drugi dan so si ogledali jugoslovanski gostje 8 km od Sofije oddaljeno Knjaževu, tekstilno tvornico v G. Banji ter veliki premogovni rudnik v Perniku. Tekstilna tvornica je naravnost vzorno urejena, a je žal last Italijanov, ki pa se v zadnjem času pritožujejo, da jim delajo Bolgari razne nepriilke. Premogovnik v Perniku je čisto moderno opremljen in naši gospodarski ljudje so si ga ogledali prav temeljito.

Popoldne so se vrnili naši gospodarski ljudje v Sofijo, kjer je bila ob 6. zvečer v Zbornici seja, kako

povečati zunanje trgovino med Jugoslavijo in Bolgarsko.

Sejo je otvoril predsednik sofijske zbornice Savov, ki je naglasil, da je namen seje, da se brez vseh nepotrebnih formalnosti najde pot k gospodarskemu zblizanju obeh narodov.

Predsednik jugoslovanske delegacije Petković je nato poročal, da naj bi se predvsem pogovorili o vseh praktičnih možnostih zunanje trgovine med Jugoslavijo in Bolgarsko. V Beogradu so že sestavili seznam vseh predmetov, ki pridejo v poštev za zunanjo trgovino med obema državama. Dobro bi bilo, da bi se tudi z bolgarske strani napravil enak seznam in potem razpodel vsem žrnicam. Ze takoj pa more reči, da bi mogla Jugoslavija v zelo veliki meri uvažati iz Bolgarske oljnata semena, ki jih danes uvažajo iz Madjarske in celo iz Afrike. Potrebno pa je, da pade določba, da se smejo izvažati oljnata semena le v države s svobodno devizno arbitražo. Lani je kupila Jugoslavija v tujini 500 vagonov oljnatih pogač in semen in če bi Jugoslavija vsaj del tega blaga kupovala na Bolgarskem, bi se odprla trg za svoje industrijske izdelke.

Iz beograjskega seznama je nadalje razvidno, da bi se mogla povečati zunanja trgovina med Bolgarsko in Jugoslavijo v rožnem olju, milu, premogu, surovih kožah itd. Potrebno pa je, da se odpravijo razne tarifne ovire.

V debati so se oglasili nato še razni govorniki, ki so vsi podajali konkretne predloge, kako povečati zunanjo trgovino. Končno se je sklenilo, da bi morali vavozniki iz ene in druge države pričeti pošiljati vzorce svojega blaga in nato naj bi njih potniki dosegli trdne trgovinske stike. Nadalje bi bile potrebne posebne gospodarske razstave v obeh državah. Zlasti mnogo konkretnih predlogov je podal naš državljani Kretić, ki živi že dolgo na Bolgarskem in ki dobro pozna naše in bolgarske razmere. Končno je predsednik Savov resimiral rezultat seje in konstatiral, da sta se predlagala zlasti dva predloga: 1. da se ustanovi odbor, ki naj na zunanji poudari doseženo soglasje glede zboljšanja trgovinskih odnosov in 2. da se ustanovi agentura, ki bo dajala trgovcem in vsem interesentom vse potrebne podatke o zunanji trgovini ter o produkciji obeh držav. Končno naj se po izvršenem potovanju, ko bodo jugoslovanski gospodarstveniki bolje spoznali Bolgarsko, skliče anketa jugoslovanskih in bolgarskih zbornic, da se podrobneje določijo pota za povečanje trgovine med Bolgarsko in Jugoslavijo.

Drugi dan so nato gostje odpotovali v staroslavni in divno ležeči Plovdiv in s tem se je začel triumf slovanske misli po Bolgarskem. O tem pa prihodnjic.

Brezposelnost v Angliji

V aprilu je število registriranih brezposelnih spet padlo za 53.382, kar pomeni, da je ostalo 549.439 brezposelnih manj kakor pred letom. Toda izboljšanje ne velja za vse industrije. V premogovni, volneni, bombažni in trikotažni industriji je brezposelnost še nekoliko narasla. Zelo veliko je število registriranih mladostnikov, kar je v zvezi s koncem šolskega leta. Število brezposelnih znaša še vedno 2.148.195, kar je najnižja številka od 22. sept. 1930.

Nabavljajnih zadrug se kriza ne tiče

Dobiček in promet Saveza nabavljajnih zadrug v l. 1933

Dočim tožijo vsa gospodarska podjetja o nazadovanju poslovanja, morejo nabavljajne zadruge za l. 1933. izkazati v vseh panogah svojega dela napredovanje. Pa ne samo nabavljajne zadruge same, temveč tudi njih osrečujo zveza, ki je imela pred dnevi svoj občni zbor in na katerem je podala bilanco o svojem poslovnem delovanju. Iz njene bilance posnemamo:

Število članstva v zadrugah se je v letu 1933 naraslo, in sicer od 153 na 187 zadrug. Od novih zadrug je 11 nabavljajnih, 21 kreditnih, 2 stavbeni in 1 proizvajalna zadruge, dočim je ena zadruge (stavbena v Tuzli) prenehala.

Število članstva v zadrugah se je v letu 1933 povečalo za 12.493 in je že prekorajlo število 100.000. Pri tako velikem številu stalnih in gotovih odjemalcev pa ni težko poslovanje. Vpisani deleži pa so dosegli število 37.655.

Lastna sredstva nabavljajnih zadrug so znašala koncem l. 1933. 30.599.487 Din napram 21. 506.720 Din koncem l. 1932. Lastna sredstva so se torej v enem letu povečala za približno 9 milijonov Din! Lastna sredstva kreditnih zadrug so znašala koncem leta 1933 22.779.922 Din, dočim so znašala koncem leta 1932 le 17.597.371. Povečala so se torej v enem letu za skoraj 5 milijonov Din! Koncem leta 1933 so torej nabavljajne in kreditne zadruge razpolagale s 53,3 milijoni lastnih sredstev.

Vse nabavljajne zadruge so prodale svojim članom v l. 1933 blaga za nad 189 mi-

lijonov, kreditne zadruge pa so dovolile posojiti za 59,7 milijonov Din.

Savez je v glavnem dobavljal nabavljajnim zadrugam sladkor, mast, olje, moko in drva. Skupno je prodal Savez zadrugam blaga za 34,9 milijonov Din, od tega moke iz svojih mlinov za 19,3 milijonov.

Čisti dobiček Saveza je znašal 1.508.098 dinarjev, od česar pa mu ni bilo treba plačati nobenega davka. Najbolj donosna podjetja so torej nagrajena še z davčno prostostjo.

Bilanca Saveza izkazuje te postavke (v milijonih Din):

Aktiva:

Gotovina 0,11, tekoči računi 86,05, vrednostni papirji (po odpisu) 3,81, blago 2,03, nepremičnine 31,36, pohištvo in orodje 0,85, prenosni računi za l. 1934 0,25, skupno 125,4.

Pasiva: članski deleži 0,59, glavica 120,0, fond 1,11, upniki 1,86, prenosni računi pri mlinih 0,36, čisti dobiček 1,50 milijonov Din.

Račun izgube ter dobička pa izkazuje te postavke (vse v milijonih Din): Dohodki: Zasluzek na blagu 2,5, obresti 3,46, dohodek od hiš 1,11, dohodek od prenočišč 0,33, razni dohodki 0,27, dohodki od menze 1,15, skupno dohodki 8,83.

Izdatki: Stroški Saveza 2,3, izdatki mlinov 2,03, izdatki za hiše 0,66, za prenočišča in za odpis pohištva 0,26, stroški menze 1,11, odpisi 0,94, čisti dobiček 1,5 milijonov dinarjev.

Maribor za zvezo Slovenije z morjem

Od tesne zveze z morjem odvisi naša varnost

Za l. t. m. je sklicalo Predstavištvu gospodarskih organizacij v Mariboru sejo svoje uprave z edino točko dnevnega reda: Zveza Slovenije z morjem. Zaradi splošne važnosti tega posvetovanja se je seji dal značaj širše publicitete in je zadostovala kratka notica v dnevnih časopisih, da se je prostorna verandna dvorana v hotelu »Orele napolnila z občinstvom iz krogov obrtništva, trgovcev in industrialcev ter ostalih plasti nacionalnega prebivalstva. Državno upravo je zastopal sreski načelnik dr. Senekovič, vojsko namestnik mestnega komandanta polkovnik Čakovski, mestno občino obč. svetnik Bureš, Jadransko stražo dr. Rapotec, Kmetijsko družbo dr. Kovačič, Narodno odbrano polkovnik Kristan, Sokola starosta Mohorko, Ciril-Metodovo družbo dr. Lašič.

Predsednik predstavištva nar. poslanec Krejči je v pozdravnem nagovoru s posebnim zadoščanjem poudarjal, da so poleg naštetih formalnih zastopnikov počastili večer s svojo navzočnostjo najvidnejši predstavniki mariborskih gospodarskih organizacij.

Nato je sijajno utemeljil potrebo zveze Slovenije z morjem dr. Jančič s tem formalno dovršenim referatom:

Vedno znova treba klicati na delo za obrambo našega morja, ker je naravnost neverjetno, kako brezbrizna je dostikrat naša javnost za vprašanja, ki se tičejo našega morja.

Kako vse drugačno zanimanje za morje vidimo pri drugih narodih.

Vsa italijanska notranja in zunanja politika se suče krog našega morja in kulminira v želji, osvojiti celo Jadransko morje.

1564 km imamo mi najlepše obale. Manj ko dvajsetino dolžine naše obale so dobili Poljaki po svetovni vojni in s kako vnemo in ponosom jo branijo proti neprijaznim nakanam svojih sosedov. Najdražje jim je njihovo pristanišče Gdynia, danes eno najmodernejših mest, ki je bilo pred 14 leti še borno selo. V vsaki šoli na Poljskem vise slike pristanišča in se bode otroci, da čuvajo svoje morje.

Znao nam je, koliko so se trudili Čehi, da bi si pridobili v Hamburgu lastno pristaniško cono za svoje ladje.

Švicarji so z ogromnimi žrtvami zgradili železniške proge, da so dobili skozi severno Italijo zvezo z Ligurskim, oziroma Jadranskim morjem; niti Simplon in Sv. Gothard jih nista mogla ustaviti pri njihovi nameri.

Avstrija kakor Češkoslovaška si prizadevata dobiti v Trstu izhodišče na morje. In če si predočimo žrtve, ki jih utrpel druge države za svoje zveze z morjem, in razdalje drugih držav do njihovih pomorskih torišč in primerjamo s temi žrtvami in razdaljami prilike pri nas, pridemo do uni-

čujočega zaključka, da smo neodpušljivo brezbrizni za svoje morje in za koristi, ki bi jih lahko imeli od morja. Po pravici se nam je že davno očitalo, da pri nas v Sloveniji, pa tudi v Zagrebu ni čutili obmorskih vplivov, čeprav ni oddaljena Ljubljana od morja v zračni črti dosti več ko 70 kilometrov, torej manj ko Hamburg od severnomorske obale. Še huje je v Liki in Bosni, samo nekaj kilometrov jih loči od morja in vendar so brez stikov z njim.

Tega niso krive samo visoke gore, ki se dvigajo med morjem in njegovim zaledjem, in neprijazne kraške planote, saj so Švicarji — kakor rečeno — premagali popolnoma druge ovire in zgradili pod Simplonom in Sv. Gothardom najdaljši predor sveta; kriva je naša vzgoja.

Stara Avstrija je zgradila v Trstu veliko pristanišče, samo da ima trgovsko izhodišče. Odločala je zgolj hladna preračunljivost, da je pristanišče potrebno za gospodarski razvoj. Neprijetno je bilo celo dejstvo, da mora voditi pot do morja po slovenskih tleh; zato je začela graditi germanski most do Trsta.

Iz enakega razloga ni hotela predvojnna Madžarska zgraditi svojega pristanišča na hrvaškem teritoriju n. pr. v Senju ali Bakru, nego ga je postavila v Reko, kjer je bilo vsaj nekaj madžarskega življa.

Nas Jugoslovane so torej namerno odrivali in odtujevali od morja.

Kar je bilo zamujeno v več desetletjih, se da težko popraviti v enem desetletju. Vendar smemo utemeljeno trditi, da se prilike vidno boljšajo in to po nemali zaslugi Jadranske Straže.

Slična je usoda našega morja in naše severne meje. Lepo je naše morje, bogato in nudi neusahljiv vir raznovrstnih dohodkov. Obogateli so z njim Feničani in Grki, Rimljani in Benečani, Slovenci in Hrvati za časa Tomislava in nedvomno bo tudi nam vir blagostanja.

Prirodno lepa je tudi naša severna meja. Rodovitna je po večini ta naša zemlja, bogata je po svojih rudah — delaven rod biva tu. Razumljivo je tedaj, da gledajo naši sosede s pohlepom na naše morje in na našo severno mejo.

Enaka usoda pa ju družijo in mora družiti. Če čutita dve bitji isto nevarnost, se združita k skupnemu odporu. Zato moramo ml tu na severni meji iskati čim tesnejših zvez z morjem in v ta pravec mora biti usmerjeno naše delo, ker od tesne zveze z našim morjem zavisí naša varnost in naše narodno blagostanje.

Nismo še zato pomorska država, ker imamo lepo in dolgo obalo. Obala sama, pa naj je še tako dolga in slikovita, ne daje državi značaja in moči pomorske države. Morska obala pa nudi svobodno pot po morju v vse kraje sveta in daje tako priliko za izkoriščanje neizčrpnihih kapita-

lov v zemlji. Država pa mora znati te same na sebi mrtve kapitalne izkoristiti in jih pretvoriti v vire gospodarske moči. To se doslej pri nas ni zgodilo. Naše morje še ni dosegljivo za znatnejše gospodarsko in gmetno izkoriščanje. Naše luke niso zadostno izgrajene za velik pomorski promet in so mnogo prelabo zvezane z notranjostjo države po železnicah.

Po pravici se večkrat poudarja, da je današnje stanje železniških zvez morja z notranjostjo države tako, da prej odvrača nego vabi in vodi k morju. Samo Hrvatska z Zagrebom ima dobro železniško zvezo s Sušakom in deloma s Splitom, dočim ostale pokrajine naše države in ostala pristanišča nimajo primernih železniških zvez. To velja zlasti za Šibenik in Dubrovnik, ki obsegajo s svojim področjem samo Dalmacijo in del Bosne.

Samo na sebi umevno je nam pri srečanju usoda vseh naših pristanišč in vsega morja; posebno pa želimo, da dobi Slovenija železniško zvezo z našim morjem in pristaniščem Sušakom — t. j. od Kočevja do Delnice.

Dokler ne bodo vse naše luke spojene z zaledjem z dobrimi železnicami, ne bo šel trgovski promet skozi naše luke. Narava je ustvarila luke, človek naj jih pa poveže z zaledjem in izrabi. Če ne bo dobrih železnic od morja v zaledje, ostane pomorski promet s pomorsko trgovino v naših lukah samo lokalnega značaja, trgovina v notranjosti pa se nikdar ne bo razmahnila.

Toda tudi dovršeno izgrajena železniška proga in dovršeno izgrajena luka ne bo zagotovila živahnega in plodnega prometa brez previdne in razumne tarifne politike. Tu pa se pričinja delo naših gospodarskih organizacij, naših uradnih in oficijalnih zastopnikov.

Zgodovina od najstarejšega veka pa do danes nas uči, da je bilo morje neizčrpen vir dohodkov onim narodom, ki so ga znali osvojiti in vladati. Ti narodi so neverjetno obogateli. V tekmovalju narodov so zmagali vedno oni, ki so vladali nad morjem. Moč in blagostanje Feničanov, Grkov, Rimljanov, Holancev, Portugalcev in Špancev sta bila vidna, dokler so vladali na morju. In kaj bi bila danes Anglija, Amerika, Italija, Francija, Japonska brez morja, brez paroplovbe in brez pomorske trgovine?

Moč in bodočnost, usoda našega naroda, naše države je na morju. Zato čuvajmo naše morje in ustvarimo čimprej tesno zvezo z njim!

Po navdušenem odobravanju vseh zborovalcev je nato prečital zadržni nadzornik Založnik to

resolucijo.

Zavedajoč se ogromnega gospodarskega, nacionalnega in državnega pomena morja z obžalovanjem ugotavljamo, da se je doslej za ugodne zveze morske obale z zaledjem storilo premalo. Vsled tega močno trpita naša izvozna trgovina in tujski promet. Našemu gospodarstvu odpade mnogo zasluzka, povrh pa še sami plačujemo letno neštete milijone v inozemstvo za prekladanje, prevoz in pristojbine. Želimo, da splošno prodre spoznanje bogatega zaklada, ki ga tvori Jadrán za naš narod. Zgradnji boljših zvez z morjem je treba posvečati največjo pažnjo. Posebno nujno je zboljšanje zveze Primorja z Dravsko banovino, kjer industrija in trgovina radi izvoznih ovir leto za letom trpita ogromne škode.

Prosimo kraljevsko vlado:

1. da nujno ukrene vse potrebno za takojšnjo izgradnjo že v zakonu o državnem zunanem posojilu z dne 23. julija 1922 potrjene normalnotirne proge iz Kočevja v smeri na Sušak,

2. da s primerno železniško tarifno politiko vsem našim tujsko-prometnim in industrijskim krajem enakomerno omogoči posluževati se velikih dobrin našega morja in Primorja.

»Službeni list«

kr. banske uprave Dravske banovine z dne 2. junija objavlja med drugim: Razpis obč. volitev za občine: Gornji grad-okolica, Hrastnik-Dol, Ljubno, Mozirje-okolica, Prečna, Rečica ob Savinji, Šmarjeta—Bela cerkev in Trbovlje — Uzance za posle v jugoslovanskem avstrijskem kliringu — Razne razglase sodišč in uradov ter druge objave.

»Samoupravac«, glasilo Županske zveze z dne 1. junija ima to vsebino: Dr. Š. A.: Imovinski spori v komasiranih občinah — Dr. K. V.: Nekaj o prevredbi občinskih uslužbencev — Ivan Zupan: Banovinska trošarina na vino in žganje

Po svetu

Za zidavo novega invalidskega doma je daroval Nj. Vel. kralj 100.000 Din.

Šabac, jugoslovanski Verdun, priča prve vstaje pod Karagiorgjem in mučeniško mesto svetovne vojne, je praznovalo v nedeljo svoj veliki dan, ko je bila obnovljena stoletna cerkev, otvoren novi Sokolski dom, odkrit spomenik padlim junakom in otvoren novi most čez Savo. Svečanosti je počastil s svojim obiskom od vsega naroda viharno pozdravljen kralj Aleksander, ki se je tudi s pomembnim govorom spomnil trpljenja in zasluge Šabca.

Polom italijanske balkanske politike postaja vedno bolj očiten. V Albaniji je zavladal protitalijanski kurz v vladni politiki, da je morala ital. vojaška misija likvidirati. Novi režim na Bolgarskem je za sporazum z Jugoslavijo in proti makedonstvujušim in njih bombni politiki. V Rumuniji pa je podlegel stari italofil general Avarescu in vsled nastopa nacionalistov se je njegov nameravani puč ponesrečil.

Madžarsko pritožbo zaradi incidentov ob jugoslovanski meji je Svet Društva narodov zavrnil, ker vsebuje pritožba mnogo neresnic in celo navadnih izmišljotin. Svet svetuje zato Madžarski, da se prične direktno pogajati z Jugoslavijo. Če bi ta pogajanja ostala brezuspešna, potem bi Svet DN na jesenskem zasedanju zopet razpravljal o madžarski pritožbi, toda na podlagi odgovora jugoslovanske vlade. Blamaža Madžarske je torej popolna.

V posaarskem vprašanju je bil dosežen sporazum in bo plebiscit 13. januarja 1935. Plebiscitna komisija in plebiscitna sodišča prevzamejo vse priprave za izvedbo plebiscita. Ustanovi se poseben mednarodni odbor, ki bo še dve leti po plebiscitu nudil prebivalstvu vso pravno pomoč. Nemčija se je poleg tega obvezala, da ne bo nikogar preganjala zaradi glasovanja proti pripadnosti Posaarja k Nemčiji.

Sporazum glede posaarskega plebiscita je Svet Društva narodov soglasno odobril.

Pogajanja Titulesca z Litvinovim glede priznanja sovjetske Rusije po državah Male antante potekajo ugodno in bodo skoraj pozitivno zaključena. Že na konferenci Male antante v Bukarešti, ki bo proti koncu junija, bo priznanje sovjetske Rusije ena glavnih točk konference.

Balkanski nenapadalni pakt se bo najbrže razširil še na Bolgarsko, Rusijo in Francijo.

S posebnim mirovnim paktom, ki naj bi ga podpisale evropske države, se hoče zagotoviti Evropi mir in varnost.

Iz Dobruđe se je v zadnjih 6 mesecih izselilo okoli 20.000 Turkov. Zelo se nasekujejo v Turčiji tudi mohamedanski Bolgari (Pomaki) iz Bolgarske.

Francoska tvornica orožja Schneider-Creuzot ponuja Rumuniji 2 milijardi lejev posojila za nabavo orožja, ki bi ga seveda dobavila trvdka sama. Za posojilo bi jamčila Francija.

O novi seriji narodno socialističnih atentatov poročajo iz Avstrije. Vsled neprestanih atentatov je zelo padel dotok turistov v Avstrijo.

Nemška vlada je sprejela predlog angleške vlade, da prepove izvoz orožja v Bolivijo in Paragvaj.

Berlinskega dopisnika »Daily Expressa« so izgnali iz Nemčije, ker je poročeval o oboroževanju Nemčije.

Madžarski zbornici predloženi finančni zakon izkazuje primanjkljaj 66 milijonov pengov.

Španski kmetovalci agitirajo za splošno stavko. Vlada jo skuša preprečiti. Sklenila je proglasiti žetev za javno delo in bo izdala vse ukrepe, da jo omogoči.

Sovjetska vlada je izdala uredbu o večjih pravicah zasebnih kmetov ter tudi znižala kmetom davke. Nova naredba je nov dokaz o neuspehu kolhozov.

Šef francoskega generalnega štaba Gamelin je bil nujno poklican v Moskvo zaradi izdelave načrta o vojaškem sodelovanju Francije in sovjetske Rusije.

Japonska se pripravlja na vojno. Seje ministrskega sveta za bližnjo pomorsko razorožitveno konferenco so se udeležile odločilne osebnosti iz vojske in mornarice. Minister vojne je prejel pooblastila za razširitev defenzivne baze japonske mornarice.

V sovjetskih taboriščih je po podatkih »N. Zür. Zeit.« okoli 1 milijon jetnikov.

Proizvodnja železa v Rumuniji je lani narasla za 35 %.

Trgovinska pogodba z Nemčijo

»Službene Novine« z dne 1. junija, torej z dne, ko je nova trgovinska pogodba z Nemčijo že stopila v veljavo, so post festum objavile besedilo te pogodbe. Besedilo pogodbe je sestavljeno v srbskem (latinici) in nemškem jeziku.

Pogodba sama vsebuje 32 členov. V prilogi A so navedene carine pri uvozu v Nemčijo, v prilogi B pa carine pri uvozu v Jugoslavijo. Priloga C vsebuje sporazum o veterinarno-policijskem postopku, nakar sledi razni obrazci o uverenjih, o lastnosti in zdravju živine (živalski potni listi), o veterinarskih potrdilih, o uverenjih o poreklu in zdravju perutnine, svinjskega mesa, kož, o veterinarskih uverenjih o izvozu nepredelane volne ter razni drugi obrazci za izvoz živine in živalskih proizvodov. Trgovinsko pogodbo zaključuje zaključni protokol, v katerem so navedena tudi razna določila o medsebojni pravni pomoči.

Trgovinska pogodba je torej precej obširna in prostor nam žal ne dopušča, da bi jo objavili v celoti, s čimer bi edino bilo ustrežno interesentom. Ker izide celoten prevod trgovinske pogodbe itak v kratkem v »Službenem listu« Dravske banovine, se bodo mogli interesenti podrobno informirati o pogodbi. Na objavo pogodbe v »Službenem listu« opozorimo posebej.

Mesto polemike le kratko ugotovitev

Tudi v svoji najnovejši številki vzdržuje »Narodno blagostanje« svojo trditev, da je gospodarsko stanje v Dravski banovini relativno najbolj ugodno in se pri tem sklicuje na podatke OUZD o sezonskem izboljšanju v zaposlitvi delavstva v Dravski banovini. Toda to sezonsko izboljšanje ni nobena specialiteta Dravske banovine, ker je že od nekdaj tako, da je v vseh deželah na svetu zaposlitev delavstva poleti večja ko po zimi. Bilo bi naravnost katastrofalno, če bi se poleti naraslo število brezposelnih. Iz podatkov Suzora za mesec marec, ki smo jih že objavili, pa je nadalje razvidno, da je bilo sezonsko izboljšanje v drugih banovinah neprimerno večje ko v Dravski banovini. Tako je znašalo v Banji Luki 25 %, v Tuzli celo 32 %, dočim v Dravski banovini le 47 %, kar je pod državnim prečjem, ki znaša 53 %. Niti podatki, ki jih podaja »Narodna blagostanje«, ne govore torej v njegov prilog. Popolnoma nevzdržna pa postaja trditev »N. B.«, če upoštevamo še podatke Zbornice za TOI o številu prijavljenih in odjavljenih obratov v Dravski ban. v I. četrtl. 1934. Iz teh števil je razvidno, da je bilo obrtniških podjetij prijavljenih 274, odjavljenih pa 688, trg. 197 prijavljenih in 648 odjavljenih, gostinskih 61 prijavljenih in 108 odjavljenih, dočim se je samo število industrijskih povečalo za eno celo podjetje. Te številke pač najbolj jasno dokazujejo, da se gospodarsko stanje v Dravski banovini tudi v I. 1934 ni izboljšalo, temveč poslabšalo in da nam žal ne preostaja nič drugega, ko da smo pesimisti, pa čeprav bi iz vsega srca hoteli biti največji optimisti. Se večji pa je naš pesimizem, če pogledamo na naše denarništvu, ki se kar vedno bolj pogrezuje v stanje postopne likvidacije. In ni še videti zdravila, ki bi moglo to stanje odpraviti. Ali ga mar »Narodno blagostanje« vidi? Prav hvaležni mu bomo, če ga sporoči.

Ponudbe, povpraševanja

Tvrdba Renato Pollini, Napoli, Corso Vitt. Emanuele 7, želi stopiti v kupčijske zveze s tukajšnjimi izvozniki smrekovine, bukovine itd. Ponudbe (v francoskem jeziku) je nasloviti direktno na prej imenovano tvrdko.

Ljubljanski veleesejem - naša gospodarska tednjava

V teh težkih gospodarskih časih, ko nam statistika zopet govori o žalostnem nazadovanju trgovine in obrta, je naravnost uteha ljubljanski veleesejem s svojim vedno svežim podnetom za novo delavnost in s svojim stalnim dokazom o neomahljivi volji naših ljudi, da se kljub vsem zaprekam in oviram doseže zboljšanje.

Da pa ta volja tudi doseže napredek, da ni brezuspešna, dokazuje najlepše naš veleesejem sam. Vsi paviljoni zasedeni, ko v najboljših letih in pri tem z vidnim napredkom domačega obrta in domače industrije. Jasno se vidi na veleesejmu, kako domača produkcija osvaja vedno nova polja za svoja udejstvovanja in kako bomo kmalu proizvajali doma vse, kar potrebujemo za hišo in dom, pa tudi vse stroje za našo domačo kmetijsko in obrtno proizvodnjo. Posebno razveseljivo pa je, da prinaša vsak veleesejem tudi vedno nove iznajdbe naših ljudi in da je v tem pogledu letošnji veleesejem še prav posebno bogat.

Tako razstavlja podjetni Batjel kar tri izume, dva pri otroškem vozičku in nad vse praktično leste, ki služi obenem za likanje. Pri tem je še nje cena zelo nizka.

G. Dolinšek iz Celja pa razstavlja kar 6 izumov, tako: avtomatično trafiko, avtomatično pipo, ki je bodo posebno veseli gostilničarji, ker preprečuje vsako kapljanje tekočin, električno štedilno varovalko za motorje, kombinirano risalno desko »Floroc«, bogato kombinacijsko igro »Diablotim«, praktično pripravo za nošenje ključev, ki je uporabljiva tudi kot verižica na uri.

Mizar Trkmar iz Stožic razstavlja okno, ki se hermetično zapre, naprava »Windfix« pa hermetično zapre vrata.

Bolgar Angelov iz Beograda razstavlja nad vse ekonoimično peč, tapetnik Kobilica pa zložljivo posteljo, ki se zloži v salonsko omaro.

Vse te nove iznajdbe pričajo o velikem stremljenju naših ljudi za napredkom. To pa pričajo tudi razni drugi razstavljeni predmeti, ki kažejo, kako osvaja domača proizvodnja polje za poljem. Zlasti v kovinski stroki kaže vedno več ličnih tablic Narodne odbrane, kako zelo napreduje gospodarska osamosvojitve našega naroda.

Kakor vedno, tako je tudi letos veleesejem nad vse aktualen. Tu treba v prvi vrsti omeniti grško razstavo, ki je v Ljubljani mnogo bolj pregledno prirejena kakor pa je bila v Zagrebu. Vsled nove trgovinske pogodbe z Nemčijo pa vlada posebno zanimanje za dobro prirejeni nemški oddelek.

Poseben pomen ima letošnji veleesejem vsled reklamne razstave, ki je na ljubljanskem veleesejmu tudi bolje aranžirana, kakor pa je bila v Zagrebu. Najbolj razveseljivo pa je to, da je reklamna razstava naravnost častno izpričevalo za naše tiskarne. Blaznikova univerzitetna, Delniška, Jugoslovanska in Narodna tiskarna morejo prav res svoja dela pokazati na vsaki razstavi.

Tudi drugi oddelki veleesejma kažejo viden napredek, tako naših obrtnikov, ko tudi naših velikih industrij, kjer treba posebej omeniti krasno aranžirano razstavo Kranjske industrijske družbe, razstavo Strojnih livarn in tovarn ter raznih tvornic za kovinske izdelke.

Ne samo z ozirom na razstavljen predmete, temveč tudi z ozirom na obisk pomeni letošnji veleesejem uspeh, ki je vreden, da se posebej omeni. V nedeljo je bil naravnost rekord obisk, kar najbolj dokazuje štetje obiskovalcev v pohištvenem paviljonu, ko je v pol uri vstopilo v paviljon skoraj 2500 ljudi.

Posebnost ljubljanskega veleesejma je njegova pestrost in živahnost, da so ljudje dobre volje, kakor hitro vstopijo na veleesejem. Je v tem privlačnost, ki jo po na-

vadi veleesejmi pogrešajo in ki zato tudi niso tako popularni, kakor je ljubljanski vedno bil in kakor vedno ostane.

Prava narodno gospodarska trdnjava je ljubljanski veleesejem in vsem nam je lažje, ko vidimo, kako ta naša trdnjava uspešno kljubuje tudi udarcem krize. Ze zato za služi veleesejem vso podporo javnosti in za to kličemo vsem:

Na veleesejmu, da se nalezete veleesejskega optimizma, da se poveča vaša odpor na sila!

Vojni geografski institut na kartografski razstavi v Ljubljani. Na ljubljanski kartografski razstavi, ki je prva prireditelj te vrste v državi, sodeluje tudi vojni geografski institut s svojimi deli, da jih pokaže pred domačo in tujo javnostjo. Z razstavljenimi deli je nazorno prikazan njegov razvoj in napredek. Razstavljen so vse možne karte od najstarejših pa do poslednjih izdaj. Iz sekcij v merilu 1:100.000 so sestavljene karte poedinih predelov naše domovine, kakor n. pr. Dravska banovina, dolnji tok Dunava, del južne Srbije i. t. d. Gotovo je že danes, da bo vzbujala največjo pozornost pri obiskovalcih razstave karta 1:100.000 »Naš Jadran«. Na njej je predstavljena vsa naša obala od Reke do Bojane z vsemi otoki in otočji in z vsemi naselbinami ob našem sinjem morju. Ta karta je sestavljena iz 30 sekcij, ki so nalepljene na velikem platnu. Razen omenjenih kart je razstavljenih tudi nekoliko reliefnih kart, ki jih je izdelala institutska reliefna delavnica.

Vojni geografski institut dostojno reprezentira jugoslovansko kartografijo.

Cena permanentne legitimacije za obisk XIV. Ljubljanskega veleesejma, ki se vrši od 30. maja do 10. junija je za zunanje obiskovalce znižana na Din 20.— Ta legitimacija daje pravico na večkratni poljubni vstop na veleesejem in na znižano vozno na parobrodih. Legitimacije prodajajo potniški uradi, denarni zavodi, županstva itd.

Za polovično vozno na železnicah si more vsakdo nabaviti posebno železniško izkaznico, ki jo je izdala železniška uprava sama. Dobi se na vsaki postajni blagajni za Din 5.— Ko potnik kupuje vozno karto, kupi tudi železniško izkaznico. Na veleesejmu dobi potem potrdilo o obisku, nakar mu vozna karta velja za brezplačen povratek do 12. junija t. l. zaključno.

Našega kmeta, stebel gospodarstva naše države, je kriza najbolj prizadela. Cena kmečkimi pridelkom je padla tako nizko, da mu ni plačan trud, ki ga je vložil v obdelavo zemlje, reje živine in gozd. Delo kmeta je trdo. Pomagal si bo le na ta način, da racionalizira svoje delo s tem, da se poslužuje strojev in novodobnega orodja, ki mu ob manjšem trudu in stroških omogoči večjo produkcijo. Našega kmečkega gospodarja je treba opozarjati na nove pridobitve na tem poprišču. Na letošnjem spomladanskem ljubljanskem veleesejmu od 30. maja do 10. junija bodo razstavljeni najrazličnejši poljedelski stroji in orodje najnovejših konstrukcij. Stroji bodo v obratu, gonjeni z električno, parno, bencinsko in ročno silo. V interesu vsakega kmetijskega gospodarja je, da si ogleda to razstavo.

Jadransko-podunavska banka v Beogradu

ima občni zbor dne 30. junija. Po prevzemu Jadranske banke je bila banka zelo angažirana v Sloveniji, a se je kesneje popolnoma desinteresirala ter je opustila, oz. opusti še svoji dve zadnji podružnici v Sloveniji, v Kranju in Ljubljani. Na dnevnem redu občnega zbora je tudi predlog o znižanju delniške glavnice, ki je bila že itak znižana za več ko polovico.

Dobava prodaja

Direkcija drž. rudnika Velenje sprejema do 13. junija ponudbe o dobavi 18.000 krajnikov.

Direkcija drž. rudnika Ugljevik sprejema do 14. junija ponudbe o dobavi 275 kg žičnikov in 400 kg vijakov z matricami.

Direkcija drž. železarne Vreš-Majdan sprejema do 13. junija ponudbe o dobavi 15 m sukna, 800 okovov za okna, 1000 kg pisane bombaževine, 200 kg bele bombaževine, 280 spiralnih svetrov in 1500 kg žičnikov.

Komanda pomorskega arzenala v Tivtu sprejema do 11. junija ponudbe o dobavi 500 kg refo-mangana, 500 kg kupromangana, 1000 kg fero-silicija, 100 kg fero-hroma, 40 kg fosfor-bakra, 2500 kg katra-nirane konoplje, 500 kg sadre, 10 kg parafina, 120 kg lepila za drvo, 700 kg kalcium-karbida, 250 kg grafitu v prahu, 35 kg »Tinol-paste« in 10 kg »Fludor-paste« za lepljenje, 100 kg pluto v ploščah, 100 kg preparata »Mejor« za desoksidacijo bele kovine.

Kupujte domače pralnice

Vanilin sladkor
in
Prašek za pecivo:

Adria

Za naš

naš se kupuje naš domači proizvod!
prašek za pecivo, vanilin - sladkor, rumenilo in puding praški znamke »ADRIA«
TRGOVCI, forsajte naše domače proizvode, mi jamčimo za najboljšo kakovost istih.

Direkcija drž. rudnika Senjski Rudnik sprejema do 11. junija ponudbe o dobavi enega para kompletne konjske opreme ter 10 komadov naprstkov (napršnjak).

Uprava drž. monopolov Beograd razpisuje na dan 11. junija II. licitacijo za nabavo 1500 m² desk za tobačno tovarno v Nišu.

Oddaja del, instalacije telefona in električne razsvetljave ter pečarskih del pri nadzidanem banovinskem poslopu v Knafljevi ulici bo z II. pismeno licitacijo dne 11. junija ob enajstih v sobi 33 tehničnega oddelka v Ljubljani;

Dne 11. junija bo pri Komandi drinske divizijske oblasti v Valjevu licitacija za dobavo 1700 kg petroleja. — (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani, pogoji pa pri isti komandi).

Restavracija v oficirskem domu v Zemunu se odda v zakup potom javne licitacije dne 8. junija pri Komandi 5. zrakovnega polka v Zemunu. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.)

Prodaja starih lokomotiv, kotlov in tenderjev se bo vršila potom ofertne licitacije dne 9. junija pri ekonomskem oddelku Generalne direkcije drž. železnic v Beogradu. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani, pogoji pa pri pomožni blagajni finančnega oddelka te direkcije.)

je prvovrsten domač izdelek, s katerim pripravite zdravo, izdatno, redilno in ceneno pijačo za Vas in Vaše otroke.

Dr. Pirčeva sladna kava je prav prijetnega okusa in jo pijo odrasli kot otroci z užitek.

Dr. Pirčeva
sladna kava

Zaboljšanje naše sadne in vrtno produkcije

Sadjarstvo in vrtnarstvo društvo je imelo v nedeljo v Mariboru svoj redni občni zbor, ki je bil zelo dobro obiskan. Društvo zasluži vso podporo javnosti ter oblasti. Kakor je namreč razvidno iz poročila podpredsednika Priola, je pričelo društvo energično delovati zaboljšanje naše sadne produkcije, ki danes ne odgovarja vsem zahtevam tujih trgov. Zlasti potrebno pa je, da se iz sedanjih kmetijskih nasadov preide na pridobitne nasade in da se osvežijo sedanjí sadonosniki, ki so že izčrpani. Sadno produkcijo je treba dvigniti kvantitativno in kvalitativno, ker le potem bo sadjarstvo pomenilo v našem narodnem gospodarstvu ono veliko aktivno postavko, ki nam je potrebna, da se dvigne blagostanje podeželskega ljudstva. Prva skrb vseh sadjarjev mora biti, da si ohranimo vse dosežanje trge in si pridobimo še novih. Da se spravi sadje v denar, pa je prvi pogoj, da se ustanove zbirališča in skladišča za sadje, kjer se bo sadje sortiralo in pravilno pakiralo.

Iz poročila tajnika Škulja je razvidno, da društvo z uspehom izpolnjuje ta svoj program in da se sadjarji vedno bolj udeležujejo dela v društvu. Članov ima društvo že 7500, ki so organizirani v 201 podružnici. Od teh ima 51 lastne drevesnice s 57.337 drevesi. Sadjar in vrtnar izhaja v 10.000 izvodih. Po tajniškem poročilu se je razvila živalna debata, kakor je bila sprejeta cela vrsta sklepov, kako dvigniti našo sadno produkcijo in organizirati njen izvoz.

Kakor so se naši gospodarski ljudje na svojem zadnjem potovanju po Bolgarskem pripravili, naše sadjarstvo in vrtnarstvo še ni na oni stopnji, ko bolgarsko. Dvig sadne kvalitete je zato pogoj, da spravimo svoje sadje v denar. Sadjarstvo in vrtnarstvo društvo je tudi v to smer usmerilo svoje delovanje, ki je največje narodno-gospodarske važnosti in ki zato zasluži vso podporo javnosti. Sadjarstvo nam ne donša danes niti primeroma toliko, kolikor bi nam moglo donášati in če ho-

čemo izboljšati svojo trgovinsko bilanco, potem je treba, da prav krepko podpremo delo Sadjarskega in vrtnarskega društva.

Že v 24 urah

barva, plestra in kemično snazi obleke, klobuke itd. Škrobl in svetilnika orodja, ovrtnike in manšete. Pere, suši, manga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH
Poljanski nasip 4-6. Sebeburgova ul. 8.
Telefon št. 22-72.

Konkurzi in prisilne poravnave

Uvedeno je poravnalno postopanje o imovinah:

trgovca Hakla Viljema v Lemerju; poravnalni sodnik dr. Šumenjak, poravnalni upravnik odvetnik dr. Škerlak; narok za sklepanje poravnave pri sodišču v Murski Soboti dne 30. junija ob pol 10, rok za oglasitev do 25. junija, poravnalna kvota 40 %.

trgovke Holzapfel Katarine v Zepoveh, pošta Apače; poravnalni sodnik dr. Kalan, poravnalni upravnik odvetnik dr. Šabee; narok za sklepanje poravnave pri sodišču v Gornji Radgoni dne 7. julija ob 10, rok za oglasitev do 2. julija, poravnalna kvota 50 %.

Prisilna poravnava, sklenjena med trgovcem Gašparjem Josipom v Murski Soboti in njegovi upniki, se potrjuje.

RAZNO

Trgovinski minister je izdal uredbu o maksimiranju cene za cement, da se sme k osnovni ceni, ki je veljala dne 15. novembra 1933 zaračunati konsumentu samo polovica trošarine, t. j. 7-50 Din.

Trgovinsko pogodbo z Nemčijo je predložil trg. minister Narodni skupščini v ratifikacijo.

Za koadjutorja zagrebškega nadškofa s pravico nasledstva je imenoval papež v soglasju z našo vlado šele 36-letnega dr. Alojzija Stepinca iz Krašica na Hrvaškem. Novi koadjutor je bil solunski dobrovoljec in je šele 1. 1924. vstopil v Germanicum

ter bil 1. 1930. posvečen za mašnika. Vsa hrvatska javnost pozdravlja novega koadjutorja.

Na veliki manifestaciji Jadranske straže v Celju je bilo sklenjeno, da začne Jadranska straža veliko propagando za železniško in cestno zvezo Slovenije z morjem.

Konjice na Štajerskem se po odredbi natanjega ministra imenujejo odslej Slovenske Konjice v nasprotju s Konjicami, ki so v Vrbski banovini.

Dr. Jindra Vaniček, dolgoletni načelnik češkoslovaškega in slovanskega sokolstva je v soboto ponoči umrl v Pragi. Velikemu slovanskemu kulturnemu delavcu bodi ohranjen svetel spomin!

Pri mednarodnih telovadnih tekmah v Budapešti so dosegli prvo mesto Švicarji, drugo Čehoslovaki, tretje Nemci in četrto Italijani. Tekmovalo je 13 držav. Jugoslovanski Sokol se zaradi znane madjarske intrige v Zenevi ni udeležil tekem.

V Batini tvornici usnja pri Zlinu je nastal požar, ki se je naglo razširil tudi na druge tvorniške objekte. Čeprav je prihitelo na pomoč 30 gasilskih čet, niso mogli požara pogasiti. Škoda znaša od 8 do 10 milijonov Kč in je krita z zavarovalnico.

Zboljšanje v nemški steklarski industriji se kaže tudi v produkciji zrcalnega stekla. V zvezi z Zeissem delujoča A. G. Kl. Freden izplača 4% dividendo (lani 2%).

Največji tiskarski rotacijski stroj ima list »Pravda«, ki izhaja v Moskvi. Stroj lahko natiska v eni uri en milijon izvodov obsežnega dnevnika.

Mariborski živinski trg

Prignanih je bilo 14 konj, 11 bikov, 100 volov, 214 krav in 13 telet, skupaj 352 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste na sejmu dne 29. maja 1934 so bile sledeče: debeli voli, 1 kg žive teže 3-50 do 4, poldebeli 2 do 2-75, plemenski 2-25 do 3, biki za klanje 3 do 3-25, klavne krave, debele, 3 do 3-25, plemenske krave 2 do 2-25, krave za klobasarje 1-75 do 2, molzne 2 do 2-50, breje krave 2-25 do 3, mlada živina 3-50 do 4, teleta 4-50 do 5 dinarjev. Prodanih je bilo 242 komadov.

Mesne cene: Volovsko meso I. vrste 8 do 10, II. vrste 6 do 8, meso od bikov, krav, telic 4 do 6, telečje meso I. vrste 8 do 12, II. vrste 6 do 10, svinjsko meso sveže 12 do 15 Din za 1 kg.

Program ljubljanske radio postaje

Sreda, dne 6. junija: 12:15: Plošče. — 12:45: Poročila. — 13:00: Čas, plošče. — 18:00: Radijski kvintet: Komorna glasba. — 18:30: O verstvih (Fr. Terseglav). — 19:00: Radijski orkester. — 19:30: Literarna ura: Hrvatska književnost (g. Podbevšek). — 20:00: Vijolinški koncert Karla Rupla. — 20:30: Prenos koncerta Glasbene šole iz Kranja. — 22:00: Čas, poročila. — 22:15: Prenos z velesajma.

Četrtek, dne 7. junija: 12:15: Plošče. — 12:45: Poročila. — 13:00: Čas, plošče. — 18:00: O človeku (dr. Božo Škerl). — 18:30: Srbohrvaščina (dr. Mirko Rupelj). — 19:30: Pogovor s poslušalci (prof. Prezelj). — 20:00: Glasbeno predavanje. — 20:30: Pevski zbor z Viča. 21:30: Radijski orkester. — 22:00: Čas, poročila. — 22:15: Prenos z velesajma.

Narodno gledališče v Ljubljani

Drama,
začetek ob 20.

Torek, dne 5. junija: Operna produkcija Državnega konservatorija.

Sreda, dne 6. junija: Družba. Red Sreda. Četrtek, dne 7. junija: Goljemanov. Premiera. Red C.

Opera,
začetek ob 20.

Torek, dne 5. junija: Zaprt.

Sreda, dne 6. junija: Luiza. Red A.

Štev. 6038/II.

Nabava

Direkcija državnega rudnika Velenje razpisuje dobavo 72.000 tek. metrov krajnikov za prometno upravo v Zabukovci. Pogoji se dobe pri podpisani.

Direkcija državnega rudnika Velenje, dne 31. maja 1934.

Tovarna kemičnih izdelkov v Hrastniku d.

tovarne
v Celju in Hrastniku

proizvaja: Solno in žvepleno kislino,
Kalijev in natrijev soliter,
Kristalno sodo in pralni prašek,
Glauberjevo in grenko sol,
Apno in apnenčev prah,

Rudninski in kostni superfosfat,
Železno-oksidge barve in zeleno galico,
Vodotopna olja za industrijske svrhe,
Razna sredstva za desinfekcijo,
Alkaloide opijuma in druge farmacevtske izdelke.

Vzorci vseh izdelkov so razstavljeni na Ljubljanskem velesajmu
Paviljon G 170/4.

KNJIGOVEZNICA JUGOSLOVANSKE

TISKARNE

199. 200. z o. 237.

LJUBLJANA, KOPITARJEVA 6

Nudi pol izredno nizkih cenah: Salda-konte, štrace, journala, šolske zvezke, mape, odjemalne knjižice, risalne bloke itd.

Trgovci in Industriji!

Trgovski

list

in priročnik za
inštitucije

Kastelic in drug

TRGOVINA S PAPIRJEM NA VELIKO

Ljubljana Aleksandrova cesta 9
Priliježe levo

Glavno zastopstvo za Slovenijo:

Združenih papirnic Vevče, Goričane in Medvode d. d. v Ljubljani in Sladkogorske tovarne papirja in lepenke d. z o. z., Sladki vrh

Naročajte „Trgovski list“!

TISKARNA MERKUR, LJUBLJANA

Tiska knjige, časopise, tabele, naročilnice, plakate, lepake, cenike, vizitke itd.

Vse tiskovine dobavlja hitro in po zmernih cenah

Gregorčičeva 23

Račun poštne hranilnice št. 13.108. Telefon 25-52

Lastna knjigovoznica